

GDAŃSKIE
STUDIA
PRAWNICZE

NR 3
2019

GDAŃSKIE STUDIA PRAWNICZE

ROMAN MARITIME LAW
MARITIME LEGAL TRADITION
AND MODERN LEGAL ISSUES

NR 3
2019

redakcja naukowa
JACEK WIEWIOROWSKI

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Gdańskiego

Rada Naukowa:

prof. Jurij Boszycki (Kijowski Uniwersytet Prawa)
prof. dr hab. Janina Ciechanowicz-McLean (Uniwersytet Gdański)
prof. dr hab. Jolanta Glimiecka (Uniwersytet Gdański)
prof. Karel Klina (Zachodnioczeski Uniwersytet w Pilźnie)
prof. dr hab. Tadeusz Maciejewski (Uniwersytet Gdański)
prof. dr hab. Jakub Stelina (Uniwersytet Gdański)
dr Wojciech Świda (Universidad Nacional de Tres de Febrero, Buenos Aires)
prof. Petro Steciuk (Narodowy Uniwersytet Lwowski im. Iwana Franki)
prof. Richard Warner (Chicago-Kent College of Law)
prof. dr hab. Jerzy Zajadlo (Uniwersytet Gdański)

Kolegium redakcyjne

Redaktorzy Naczelni:

Andrzej Szmyt oraz *Jarosław Warylewski*

Członkowie:

Tomasz Bąkowski, Krzysztof Grajewski, Arkadiusz Wowerka, Piotr Uziębło

Sekretarze:

Maciej Łąga, Marcin Michał Wiszowaty

Tłumaczenie streszczeń na język angielski

Katarzyna Warecka, Anna Ryteł-Warzocha

Korekta tekstów w języku angielskim/Proofreading

Szymon Nowak

Indeks źródeł

Bartosz Szolc-Nartowski

Redaktor Wydawnictwa

Katarzyna Ambroziak

Projekt okładki

Andrzej Taranek

Skład i łamanie

Maksymilian Biniakiewicz

Czasopismo sfinansowane ze środków własnych Wydziału Prawa
i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego i Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

LEX

a Wolters Kluwer business

W wypadku wykorzystania tekstów z „Gdańskich Studiów Prawniczych”
w innych publikacjach prosimy o powołanie się na nasze czasopismo

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów
w tekstach nadesłanych do publikacji

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISSN 1734-5669

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax: (58) 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: <http://www.kiw.ug.edu.pl>

Adres redakcji: 80-952 Gdańsk, ul. Bażyńskiego 6

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
WYKAZ SKRÓTÓW	11

RZYMSKIE PRAWO MORSKIE I DZIEJE RZYMSKIE

Zuzanna Benincasa

<i>PERICULUM MARIS</i> COME IL VALORE CONTRATTUALE NEL DIRITTO ROMANO	15
--	----

Łukasz Marzec

SOME REMARKS ON SEA TRANSPORT AND ITS LEGAL REGULATIONS IN ROMAN LAW	33
---	----

Benet Salway

<i>NAVICULARII, NAUCLEROI, AND THE ROMAN STATE</i>	41
--	----

Bartosz Szolc-Nartowski

INTERDYKTALNA OCHRONA SWOBODY ŻEGLUGI MORSKIEJ I ZASOBÓW MORZA W PRAWIE RZYMSKIM	55
---	----

Adam Świętoń

ASPECTS OF SEASHORE PROTECTION IN THE LATE ROMAN EMPIRE. A BRIEF OUTLINE OF THE PROBLEM IN THE LIGHT OF IMPERIAL CONSTITUTIONS	71
--	----

Anna Tarwacka

USING <i>LEX RHODIA</i> IN THE CASE OF A PIRATE ATTACK	81
--	----

Anna Tatarkiewicz

Krzysztof Królczyk

<i>SEPTIMIUS SEVERUS – RESTITUTOR CASTRORUM (ET PORTUS) OSTIENSIMUM</i>	91
---	----

Miron Wolny

<i>LEX CLAUDIA DE NAVE SENATORUM</i> – POSSIBILITIES OF NEW INTERPRETATIONS	105
--	-----

TRADYCJE PRAWA MORSKIEGO

Francisco J. Andrés Santos

LOS RIESGOS DEL MAR EN EL <i>NOMOS RHODION NAUTIKOS</i>	117
---	-----

Marcin Böhm

THE ROLLS OF OLÉRON, MARITIME ASSIZES OF THE KINGDOM OF JERUSALEM AS A HERITAGE OF THE RHODIAN SEA LAW IN THE ANGLO-NORMAN WORLD IN THE CASES OF MURDERS, ROBBERIES, AND MARITIME PIRACY	129
---	-----

Petr Dostalík

<i>LEX RHODIA DE IACTU</i> AND GENERAL AVERAGE	139
--	-----

Justyna Nawrot

MARITIME SAFETY MODEL ACCORDING TO REGULATIONS IN ANCIENT LAW	149
--	-----

Dorota Pyć

THE LAWS OF OLERON AS THE RULES GOVERNING MARITIME LABOUR. HAVE WE LEARNED A LESSON FROM THE PAST?	161
--	-----

Krzysztof Szczypiński

SOME REMARKS ON BENITO MUSSOLINI'S SPEECH <i>ROMA ANTICA SUL MARE</i>	177
--	-----

**PRAWO WSPÓŁCZESNE
I TRADYCJA ROMANISTYCZNA**

Janina Ciechanowicz-McLean

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PAŃSTW ZA SZKODY WYRZĄDZONE W ŚRODOWISKU MORSKIM W MIĘDZYNARODOWYM PRAWIE MORZA	191
--	-----

Beata J. Kowalczyk

RHODIAN LAW AS A PROTOTYPE OF THE CLAIM FOR DAMAGE SUFFERED IN ANOTHER PERSON'S INTEREST IN POLISH CIVIL LAW	203
--	-----

Jacek Wiewiorowski

UNIVERSALITY OF THE RHODIAN MARITIME LAW FROM THE STANDPOINT OF NEOEVOLUTIONISM	217
--	-----

Bartosz Zalewski

OD RZYMSKIEGO PRAWA MORSKIEGO DO POLSKIEGO PRAWA ZOBOWIĄZAŃ. KILKA UWAG NA TEMAT HISTORYCZNEJ GENEZY ART. 438 K.C.	231
--	-----

Kamil Zeidler

PRAWO ŻEGLARSKIE – PYTANIE O STATUS DYSCYPLINY I PROGRAM BADAŃ	243
---	-----

INDEKS ŹRÓDEŁ	257
-------------------------	-----

TABLE OF CONTENTS

PREFACE	9
ABBREVIATIONS	11

ROMAN MARITIME LAW AND ROMAN HISTORY

Zuzanna Benincasa

<i>PERICULUM MARIS</i> COME IL VALORE CONTRATTUALE NEL DIRITTO ROMANO	15
--	----

Łukasz Marzec

SOME REMARKS ON SEA TRANSPORT AND ITS LEGAL REGULATIONS IN ROMAN LAW	33
---	----

Benet Salway

<i>NAVICULARII, NAUCLEROI, AND THE ROMAN STATE</i>	41
--	----

Bartosz Szolc-Nartowski

INTERDICTIVE PROTECTION OF THE FREEDOM OF NAVIGATION AND SEA RESOURCES IN ROMAN LAW	55
--	----

Adam Świętoń

ASPECTS OF SEASHORE PROTECTION IN THE LATE ROMAN EMPIRE. A BRIEF OUTLINE OF THE PROBLEM IN THE LIGHT OF IMPERIAL CONSTITUTIONS	71
--	----

Anna Tarwacka

USING <i>LEX RHODIA</i> IN THE CASE OF A PIRATE ATTACK	81
--	----

Anna Tatarkiewicz

Krzysztof Królczyk

<i>SEPTIMIUS SEVERUS – RESTITUTOR CASTRORUM (ET PORTUS) OSTIENSIVM</i>	91
--	----

Miron Wolny

<i>LEX CLAUDIA DE NAVE SENATORUM</i> – POSSIBILITIES OF NEW INTERPRETATIONS	105
--	-----

MARITIME LEGAL TRADITION

Francisco J. Andrés Santos

<i>LOS RIESGOS DEL MAR EN EL NOMOS RHODION NAUTIKOS</i>	117
---	-----

Marcin Böhm

THE ROLLS OF OLÉRON, MARITIME ASSIZES OF THE KINGDOM OF JERUSALEM AS A HERITAGE OF THE RHODIAN SEA LAW IN THE ANGLO-NORMAN WORLD IN THE CASES OF MURDERS, ROBBERIES, AND MARITIME PIRACY	129
---	-----

Petr Dostalík

<i>LEX RHODIA DE IACTU</i> AND GENERAL AVERAGE	139
--	-----

Justyna Nawrot

MARITIME SAFETY MODEL ACCORDING TO REGULATIONS IN ANCIENT LAW	149
--	-----

Dorota Pyć

THE LAWS OF OLERON AS THE RULES GOVERNING MARITIME LABOUR. HAVE WE LEARNED A LESSON FROM THE PAST?	161
---	-----

Krzysztof Szczypiński

SOME REMARKS ON BENITO MUSSOLINI'S SPEECH <i>ROMA ANTICA SUL MARE</i>	177
--	-----

MODERN LEGAL ISSUES AND ROMAN LEGAL TRADITION**Janina Ciechanowicz-McLean**

RESPONSIBILITY OF STATES FOR DAMAGE CAUSED TO THE MARINE ENVIRONMENT IN INTERNATIONAL LAW OF THE SEA	191
---	-----

Beata J. Kowalczyk

RHODIAN LAW AS A PROTOTYPE OF THE CLAIM FOR DAMAGE SUFFERED IN ANOTHER PERSON'S INTEREST IN POLISH CIVIL LAW	203
---	-----

Jacek Wiewiorowski

UNIVERSALITY OF THE RHODIAN MARITIME LAW FROM THE STANDPOINT OF NEOEVOLUTIONISM	217
--	-----

Bartosz Zalewski

FROM ROMAN MARITIME LAW TO POLISH LAW OF OBLIGATIONS. SOME COMMENTS ON THE HISTORICAL GENESIS OF ART. 438 OF THE CIVIL CODE	231
---	-----

Kamil Zeidler

SAILING LAW – A QUESTION ABOUT THE STATUS OF THE DISCIPLINE AND THE RESEARCH PROGRAM	243
---	-----

INDEX OF SOURCES	257
----------------------------	-----